

KIS LAP

... HADD NÉZZELEM MEG JÓL. (Lásd a 39. lapon.)

LX. köt. 3. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1901. január 20-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

AZ ŐSÖK KINCSE.

— Elbeszélés számos képpel —

(Folytatás.)

ANDORT, a garamvári ősi kastély és a hozzá tartozó nagy uradalmak fiatal új gazdáját csakugyan akkor várták új otthonába, mikor az a két fiatal leány künn a mezőkön lovagoltatott. Jó szívvvel várja-e vagy sem az a sokféle ember, aki a nagy-urú kastélyban élt, azt nehéz lett volna az arczukról leolvasni; a kastélyban volt otthon az előkelő külsejű két leány is és ezek, legalább egymás közt, nem titkolták érzelmüket. Hogy a nagyobbik, Katinka, mit érez és gondol, azt hangjával is, szavaival is elárulta testvére előtt.

Etuska egy ideig szótlánul ügetett nénije oldalán, aztán szinte félénken jegyzé meg:

— Hát ha mégis... nem tudhatjuk előre... hát ha talán nem lesz semmi baj?...

— Nem lesz baj! Te azt nem érted, Etuska... te még nagyon is gyerek vagy.

— Meglehet. De én csak azt gondolom, hogy ez a mi unoka-testvérünk... Andor... jó fiú is lehet.

Katinka hevesen vetette hátra a fejét.

— Jó fiú! Persze, hogy lehet jó fiú. Sőt hiszem is, hogy ugyancsak jámbor és élhetetlen siheder. Nem is lehet másféle. Éppen ez a szomorú! Egy bötü-rágó, tinta-nyaló szegény ördögnek a fia... Ugyan méltó utódja lesz a híres Garamváryoknak!

— No, tudod... azt mondta Bódi bácsi, hogy az Andor apja nagyon jeles író volt. Híressé vált volna, ha korán el nem hal. Hiszen magunk is szeretjük a szép és jó könyveket.

— Mondom, nem érted te azt! Pedig eleget jártál a nagy képes teremben... ott vannak lefestve mind a hajdani Garamváryak... Hős lovagok voltak azok mind, vitézek, hadvezérek, vagy másképp nagy emberek, főispánok, zászlós-urak. Nincs azok közt egy sem, aki holmi irka-firkálás-sal töltötte volna az idejét. Ó, ha én fiú volnék!

— Akkor a nagybácsi bizonyosan téged nevezett volna ki örökösének, szólt Etuska és szinte bámuló tisztelettel nézett a testvér-nénjére. Mindig is mondta, hogy te igazi Garamváry-vér vagy. Büszke volt reád.

— Igen, Domokos bácsi szeretett; tudta, hogy én már megértem őt.

— Akkor hát miért nem hagyott minket békességben itt? Minek hozatta ide azt az Andort?

Ezzel a kérdéssel azonban nem volt szerencséje Etuskának. Katinka kicsinylőleg felelé:

— Oktondi gyerek vagy, Etuskám. Ugy kellett annak történni, másképp nem lehetett. Kár, de nem lehetett. Sokszor beszélt Domokos bácsi velem erről a dologról és én is láttam, hogy egyebet nem tehet. Nem engedhette, hogy ősi családunk kihaljjon, a neve örökre eltűnjön. Szeretett minket a bácsi, bőségesen gondoskodott is rólunk, az ősi kastély nekünk is otthonunk; de az ősi család csak férfi-néven maradhat fenn. Ezt már megérthetnéd. Hát azért kerül Andor ide urnak. Nincs más Garamváry fiú. Ősi hagyományunk pedig azt mondja... hiszen te is tudod:

Ledől Garamvára, bagoly lesz ur benne,

Ha nincs Garamváry, ki ura lehetne.

— Akkor hát mégis jó, hogy itt lesz Andor, aki igazi Garamváry, vélte Etuska.

— Nevére nézvést az, de különben ki tudja, milyen! sóhaja Katinka elborult képpel.

Etuska meg nem állhatta, hogy ne nevéssen.

— Tudod, Katinka, én mégis azt hiszem, hogy többet ér még a csacsi is, amely van, az oroszlánnál, amely nincs. No, ezzel a hasonlattal már csak nem hizelegtem Andornak? Ambátor még nem is ösmerjük, nem is tudunk róla semmit.

— Elég annyit tudunk, hogy már nem éppen kis fiu és ugy nőtt fel, mint afféle ágról szakadt koldus-diák. *Ez* legyen méltó a nagy ösökhöz!

— De ha szükség van reá, mert különben ledőlnek a falak, hát mégis csak jobb, mint ha nem volna. És most már mit gondolsz? Nem fog-e ő is rosszat hinni rólunk, ha megérkezik és mi nem leszünk ottan a fogadásánál? Azt gondolhatja, hogy szándékosan tértünk ki előle.

Katinka kissé elpirult.

— Igazad van. Az gorombaság volna. Még idején haza érhetünk, ha sebesen ügetünk.

— És, ugy-e, barátságosan köszöntjük?

— Ugy, ahogy rokont fogadni tartozunk. A többit majd meglátjuk Előre!

S a kis poni-lovak sebesen vágattak a kastély irányában.

Ez alatt a völgy másik vége felől hintó közeledett gyors robogással a kastély felé. Az öreg Erdey ügyvéd ült benne, mellette pedig Andor, kinek egészen kipirult az arca az izgalomtól s ki annyi félét kérdezgetett, hogy az öreg ur alig győzött felelgetni. Most éppen ezt kérdezte:

— Ugy-e, Katinka a nagyobbik, Etuska a kisebbik? Az egyik valamivel öregebb

nálamnál, a másik fiatalabb. Alig várom, hogy megismerkedjünk. Vannak leány-rokonaim Lina néninél is, de azok ugyan szilaj garabonciás leányok! Katinka és Etuska bizonyosan nem olyanok. Gondolja, Bódi bácsi, hogy jó atyafiságban leszek velök?

Erdey ur nem felelt rögtön; mint ha nem találta volna egészen könnyűnek a kérdést.

— Hm! Fogas kérdést vetettél föl, kedves fiam, monda végre. Hogy Katinka és Etuska nem afféle pajkos leányok, azt jól gondold. Előkelő uri kisasszonyok, jó nevelésűek és büszkék. Azaz... főképen Katinka. Ne csodálkozzál, ha nem fog éppen tulságos kitörő örömmel fogadni. Kedvence volt a néhai Domokos bácsinak, uralkodott az egész háznépen, még bizony a jó Matilda nénin is, aki mint távoli rokon házi-asszonyul van a kastélyban. És mindenki szereti Katinkát, ámbár gőgös, nyakas portéka; magam is szeretem, pedig néha leczkéztetem is. Hát bizony, kedves fiam, össze köll szedned az eszedet és ügyességedet, hogy barátságban maradhass vele, mert... izé... no, ezentul már még sem ő lesz ott a fő-személy.

Andornak elkomolyodott az arca és jó ideig nem szólt semmit. Aztán így szólt:

— Értem én jól, kedves Bódi bácsi. De iparkodni fogok, hogy jó rokonok legyünk Katinkával.

— Helyes. Erre szükséged is lesz. Mert Katinka, mint ellenség, még veszedelmes is lehetne.

A hintó hosszú diófa-sorba kanyarodott s a fasor végén már látszott a kastély. Andor csak nehezen birta leküzdeni izgatottságát... Mindjárt bevonul új otthonába, ősei kastélyába... valjon a fényes

sorssal boldogság is várja-e ott? . . . A hintó megállt a kastély fő-ajtaja előtt, melyhez néhány lépcső vezetett. Két komoly képű liberias inas sietett a hintóhoz. Ugyan-akkor messziről lódobogás hallatszott.

Az öreg ügyvéd kissé meglepődve nézett a hang irányában.

— Mi az? Ki az? kérdé.

— Bizonyosan a kisasszonyok jönnek, felelt az egyik inas. Oda voltak séta-lovaglásra.

Erdey úr nem szólt ugyan, de össze rán-czolta a homlokát. Akárki is kitalálhatta volna, mit gondol. A kisasszonyok lovagolhattak volna egész nap eleget; illendő lett volna, hogy most itthon legyenek.

Andor is hallotta az inas szavait, látta az öreg ur arcán azt a kedvetlen kifejezést. De ugyan-ebben a pillanatban már be is vágatott a két leány a kastély udvarára, elől Katinka, szerte lebegő hajjal és majd nem haragos, kipirult arcczal. Hogy is ne boszankodott volna? Már ott állt a hintó, már kiszálltak s Erdey ur és Andor éppen indulnak befelé. És látják, hogyan sietnek ők ló-halálában haza. Így már semmikép sem léphet föl az első találkozásnál olyan méltósággal és ünnepiesen, amint jó előre kiszámította és elhatározta.

Oda értek a fő-ajtóhoz s az egyik inas Katiczához sietett, hogy segítségére legyen a nyeregből való leszállásnál. De a hiúság incselkedő kis ördöge megszállta a kevély fiatal leányt. Intett kezével az inasnak, hogy nincs szüksége a segítségre. Le tud ő szállni maga is.

Hogy tud, azt máskor már gyakran bebizonyította; de hát néha épp a legalkalmatlanabb pillanatban éri az embert holmi boszantó véletlenség. Vagy ez most

talán nem is volt véletlen, hanem egészen természetes dolog: izgatottságában Katicza nem vigyázott eléggé, a lába bele-bonyolódott a hosszú ruhába . . . már bukott és okvetlenül nagyon gonoszul lezuhan . . . de Andor gyors szökkenéssel ott termett, izmos karjaival megkapta és szerencsésen talpra állította.

No, már ez csöppet sem volt méltósággal teljes találkozás az új rokonnal, aki büszkén, fagyos leereszkedéssel akart fogadni s aki előtt ime majd hogy nevetségessé nem lett. Zavara és boszankodása meg is látszott az arcán s az inasok titkos egyetértő pillantásokat váltottak. Mert jól tudta mindenki, hogy Katicza kisasszony éppenséggel nem örvend a változásnak, mely a kastélyban immárom bekövetkezett. Eddig ő volt az igazi parancsoló fő-személy, már jóformán Domokos bácsi életében is, ennek betegsége idején; most ennek vége, más foglalja el az első helyet. Már itt is van.

Andor nem gondolt most semmi egyébire, hanem jószívü érdeklődéssel kérdé:

— Remélem, nem történt bajod?

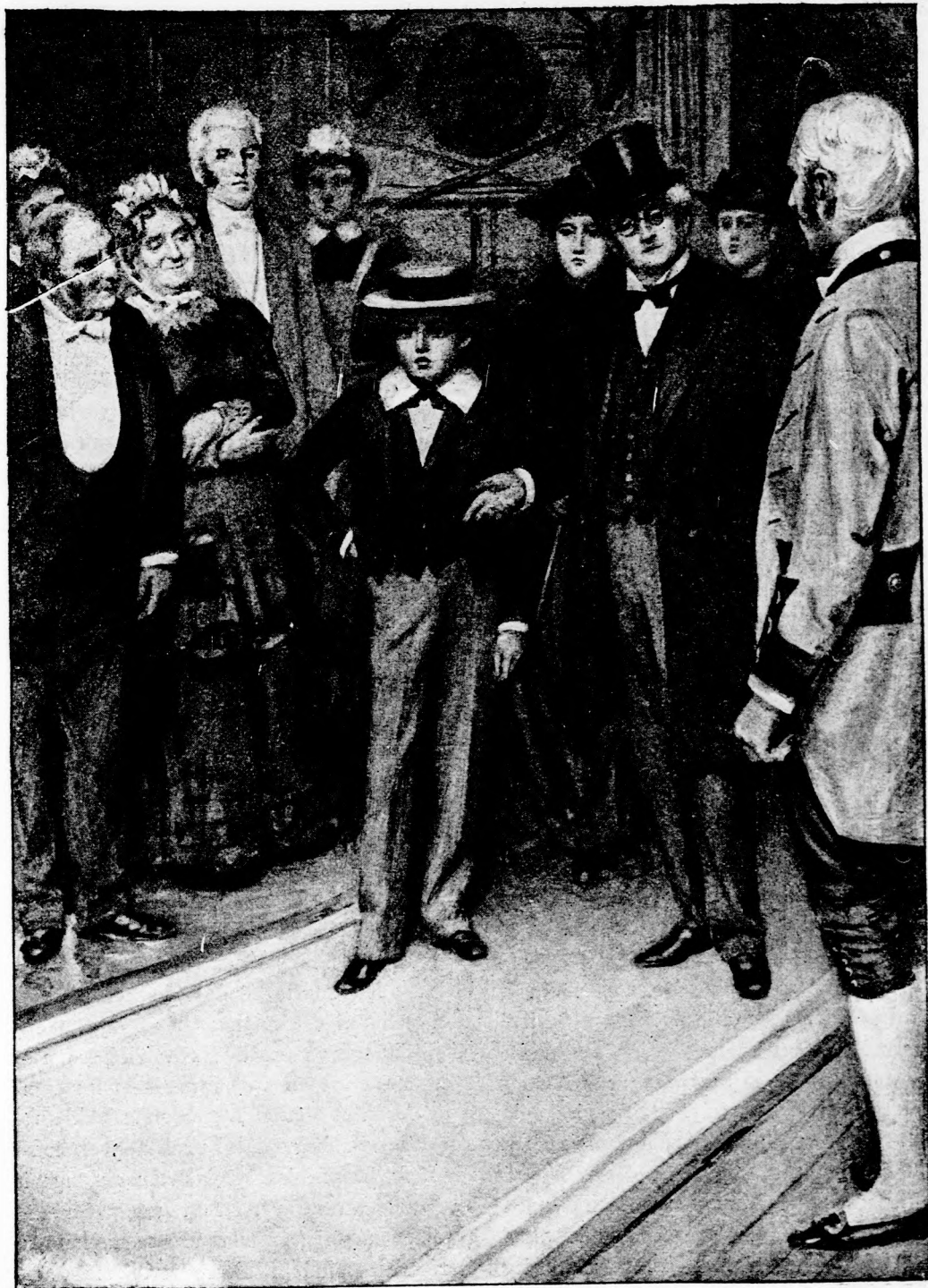
Katicza gyorsan vissza nyerte önuralmát.

— Éppen semmi, felelé feszesen és fagyosan. Köszönöm, hogy megsegítettél. Isten hozott!

Kezet nyújtott, de nem viszonzta az Andor kézszorítását, azután pedig mindjárt elfordult és Erdey urhoz lépett. Andor meglehetősen kelleetlenül nézett utána, de nem ért rá, hogy gondolkozzék, mert ott termett előtte a másik leányka, Etuska, aki kedves mosolygással nyújtotta kezét.

— Hozott Isten, kedves Andor! mondá. Örülök, hogy végre láthatlak. Kellemesen utaztatok?

(Folytatása a 38. lapon.)

— IME, EZ A TI UJ URATOK. (Lásd a 38. lapon.)

(Folytatás a 36. laphoz.)

A barátságos meleg szavak nagyon jól estek Andornak, kihez most meg az öreg ügyvéd szolt:

— Jöjj, fiam, várnak itt a csarnokban. Hadd mutassam be őket.

Kézen fogta és együtt léptek be a kastélynak nagy, oszlopos lépcső-csarnokába, hol együtt volt az egész háznép: a kastély felügyelője, a kulcsárnő, a fő-komornyik, a lovász-mester, szobalányok és más mindenféle személyzet, mind parádében, fényes libériában. Nagy kíváncsisággal néztek valamenynyien a bejárás felé, de egyuttal komolyan, feszesen, mint ahogy a nagy uraságok jól betanult, szigorú fegyelemben tartott cselédsége viselkedni köteles. Örülnek-e, nem-e, azt nem lehetett az arczukról leolvasni.

Mikor Erdey ur és Andor beléptek, az egybe-gyültek mind-annyian mélyen meghajlottak. Az öreg ügyvéd egy lépéssel előre bocsátotta Andort, aztán komoly, ünnepies hangon mondá:

— Ime, ez a ti új uratok, (Lásd a képet a 37. lapon.) gazdátok, Garamvály Andor urfi, néhai uratok unokaöcsesse s főörököse, aki bár még fiatal, most már feje az ősi jeles családnak. Legyetek hozzá mindnyájan hűséggel és szeretettel, amint ez tartozó kötelességetek!

Pillanatnyi csönd következett, aztán a sima képű, feketébe öltözött felügyelő kissé előbbre lépve, így szolt:

— Isten hozta ősi házába a jeles Garamvály család ifju sarját! Hivei leszünk, amint voltunk néhai jó gazdáknak. Éljen fiatal új urunk!

Éljenzés következett, de nem éppen nagyon lelkes. A legtöbben, úgy lopva, a hátrább álló két leányra, különösen pedig

Katinkára néztek, akit eddig elsőnek tudtak és nagyon szerettek, tiszteltek. Ámde Erdey ur, aki itt most voltaképen parancsolt, nagyon szigorú fegyelmet tartott; bizonyosan kívánja, hogy megéljenezze új gazdájokat, hát megtették.

Andornak zsongott a feje s majd hogy könybe nem lábadt a szeme. Alig pár nappal ezelőtt még szegény diák volt, akivel a papucsos szolgáló sem sokat czerimoniázott, most meg ez a sok cifra népség hajlongva köszönti. De hamar legyőzte fölindulását. Érezte, hogy a köszöntésre illően köll felelnie. Meleg hangon szolt:

— Köszönöm, nagyon köszönöm a szives fogadást.

Aztán Erdey urhoz fordult:

— Kedves bácsi, szabad és illő volna-e, ha kezet fognék e jó emberekkel? Hiszen én még csak diák-gyerek vagyok.

— Megteheted, kedves fiam. Jóra való emberekkel soha sem szégyen kezet fogni bár milyen nagy urnak is. Nemes szívből ered ez a gondolatod... tedd meg!

Andor tehát legelőször is a tisztas öreg kulcsárnőhöz lépett és kezet fogva vele, szives hangon mondá:

— Remélem, ha majd jobban megismerkedünk, meg is szeretjük egymást.

A kastély-felügyelőnek és mind a többieknek is tudott néhány barátságos jó szót mondani s e mellett, bár nyájas volt, mégis komoly maradt. Ez a föllépése nagyon megnyerte a személyzetet és hirtelen nagy fordulat történt a gondolkozásukban; úgy találták, hogy fiatal uruk nagyon kedves urfi, barátságos, mégis komoly, igazi ur, igazi Garamvály. Az öreg ügyvéd elégedetten mosolygott, mert éles szeme hamar észre vett mindent. Észre vette még azt

is, hogy valaki mégis van itt, aki nem igen örvend: Katinka, aki kevély, boszus tekintettel kísérte az egész jelenetet. De egyelőre nem törődött vele senki.

— Most még Matilda néninél köll bemutatkoznod, szolt Erdey ur. Ugy gondolom, a szobájában vár.

— Majd én előre szaladok és megnézem és ha ott van, bejelentem Andort, szolt Etuska és, nem ügyelve a Katinka rosszszaló tekintetére, már föl is szaladt a lépcsőn.

A cselédség szét oszlott, Andor pedig az öreg urral és Katinkával lassan fölhaladt a lépcsőn. Fönn az egyik ajtóban már várta őket Etuska.

— A nénike már nagyon türelmetlenül vár, mondá élénken. Jőjj hamar, Andor!

Karon fogta, több termen átvezette s végre egy öreg nő előtt állt meg vele.

— Itt van, ez Andor, kedves nénike!

Jóságos, kedves arczu, galamb-ősz, nagyon öreg nő volt Matilda néni. Karos székből ült, kissé betegesnek látszott. Andor láttára félig fölemelkedett és szelid, nyájas hangon szolt:

— Isten hozott, kedves fiam!... Megöleled öreg nénédet úgy-e? Igazán örvendek ám, hogy itt látlak.

Nem csak megölelte, hanem meg is csókolta a fiut, aztán nyájasan mondá:

— Most pedig állj ide elé, hadd nézzek meg jól. (Lásd a képet a czimlapon.) Ismertem ám én a nagyatyádat... hajh, de régen volt az!... Emlékszem rá, együtt voltunk boldog gyermekek... És... ó! Mint ha benned most újra ő állana itt előtted... szakasztott mása vagy... Igen, igen, kedves fiam, te igazi Garamvály vagy! Itt van méltó helyed őseid hajlokában.

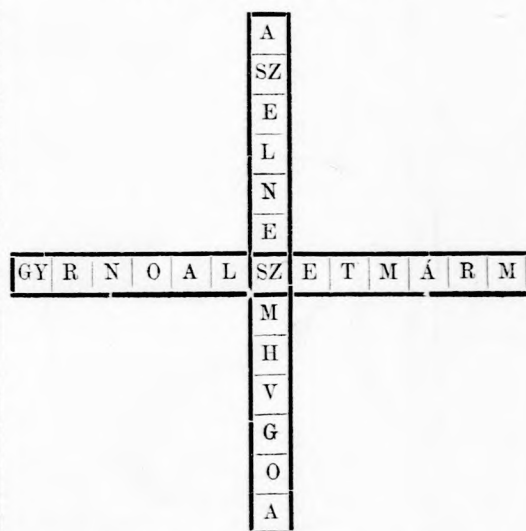
Andornak örömtől gyult ki az arcza, de komolyan és önérzetesen felelte:

— Kedves nénikém, rajta leszek, hogy ne csak külsőmmel igazoljam jó véleményét, hanem mindenképen méltó legyek a névre, melyet viselek.

Matilda néni is, Erdey ur is helyeslőleg bölintottak és úgy látszott, mint ha e szavak hallatára Katinka is barátságosabban pillantott volna uj rokonára.

(Folytatása következik.)

CSIGA-REJTVÉNY.

Egyik betüből kiindulva s a többit csiga-vonalban olvasva, ismert mondást kapunk.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Mesék.”

Az ifjúság számára írta *Greguss Ágost.*

SZÉTHULOTT KOSZORÚ.

Lányok, lányok, kicsi babák,
Mind vigan előre!
Egyet mondok — meglássátok,
Kettő lesz belőle!

Csak is vidám arczot lássak . . .
Egy se legyen szomorú!
Amilyet mi most fonunk — még
Nem volt olyan koszorú!

Közületek, édeseim,
Bimbó s virág mindenik —
Hát majd az a koszorú is
Ti-belöletek telik.

S már most szépen egy-sorjába,
Ejymásba fogózzatok,
Meg ne oldjátok a rendet,
Zavart ne okozzatok!

S most eminnen induljon meg
Koszorúmnak egy fele,
Nyugodtan és szabatosan
Lépkedjen az eleje!

Nyugodtan és szabatosan! . . .
Rendet meg ne rontsatok . . .
Élő, színes koszorúba
Mindnyájan fonódjatok!

Hó . . . a Bözsike ruháját
Ne ránczigáld, Lollika!
Tartsatok rendet szorosán,
Mert könnyen felbomlik a.

Itt van . . . tessék! Mondtam ugy-e?
Szót mért nem fogadtatok? . . .
No, fel gyorsan! . . . Tán sikerül
Még összefonódnatok! . . .

Vége! . . . Össze kuszálódtak
A fegyelem szálai . . .
Szerte hulltak koszorúmnak
Bimbai s virágai!

NAGY HIDEGBEN.

*Hó van nagy, csip a fagy,
Kis Mariskám csak szaladj!*

*Mit bánom én a telet!
A fejkötöm jó meleg;
Jó meleg a bundikám,
Amit rám adott anyám.*

*A lábam sem fázik meg,
Nem fér hozzá a hideg.
A tíz fokot se bánom —
Béltelt az én topánom.*

ERDŐ MÉLYÉN.

— Beszélyke. —

Irta Sannois grófné.

SZEGÉNY favágó gyermekei voltak Marika és Petike. Az erdő szélén kicsiny házikóban laktak és mindig boldogoknak érezték magukat, mindig jól mulattak, pedig nem is volt sem cifra ruhájuk, sem drága játék-szerük. Az erdőben mindent megtaláltak, ami szórakozásukra köllött. Nyáron epret, somot, mogyorót szedtek s Marika bokrétaikat kötött a szép vad virágokból, melyek az erdőben nyíltak; vagy a közeli tóban nádat vágtak és kosarat fontak, amire édes atyjok tanította meg őket. Petike sipot is tudott faragni, melyen a madarak fütytyét olyan jól utánozta, hogy azok leröpültek hozzá, és mert sohasem bántotta őket,

oly szelidek lettek, hogy a lábai előtt szedgették föl a fekete kenyér-morzsákat.

Télen komolyabb foglalkozásuk akadt: tüzre való száraz fát köllött szedniök, melyet a hátukon hordtak haza, vagy pedig ha nagyon nagy és nehéz csomót szedtek össze, kötéllal huzták maguk után. Már ez nem volt olyan mulatságos, mint bokrétát kötni vagy sipot faragni, kivált hogy gyakran ugyancsak csipős északi szél fujdogált; de örömet végeztek a terhes munkát, mert valamieskét segítettek vele a szüleiken és kellemes estéket szereztek mindnyájuknak a lobogó tűz körül. A szüleik nagyon a lelkükre kötötték, hogy ne menjenek messze az erdő sűrűjébe, nehogy eltévedjenek, vagy farkasokkal találkozzanak. Mert híre járt, hogy az erdőben farkasok is kóborolnak. Szerencsére a házak közelében soha sem mutatkoztak.

Egy szép tavaszi napon, amint Petike és Marika az erdőben bolyongtak, fájdalmas vinnyogást hallottak. Szétnéztek s egy kis fehér kutyára akadtak, amely szomoruan nézett rájuk. Alig pár hónapos fiatal állat volt, nem tudta megkeresni az élelmet mint más gazdátlan eb.

Nagyon megörültek a szép kis kutyának, dédelgették, simogatták s a kutya ezt azzal viszonzta, hogy a farkát csóválta és a kezöket nyaldosta. Mikor aztán Marika egy darab kenyeret is elő kotort a köténye zsebéből s a kutyácskának adta, a kis állat egészen fölélénkült és vig kaffogással ugrált körülök.

Gyorsan mulik az idő, ha az ember jól mulat. A két testvér meglepődve vette észre, hogy a nap már mélyen jár, haza kell térniök. Nehezen tudtak megválni új barátjuktól, kit százszor is megsimogattak; végre is futva és többé hátra sem tekintve indultak haza. De alig tettek pár lépést, már észre vették, hogy a kis kutya vinnyogva követi őket, mint ha panasznál, hogy elhagyták. A gyermekek megálltak. Örültek is, nem is. Mert szívesen vitték volna haza a kutyust, de féltek, hogy szigorú anyjok megharagszik.

— Rejtsük el a ház mögött a kis ólba, mondá Marika. Majd viszünk neki titokban egy kis enni valót.

Petikének ez a terv nem tetszett s azt felelte, hogy a kutyának ilyen alattomoskodásra nincs esze: először, mert kutya, másodsor, mert még nagyon kicsike; előjönne a rejték-helyéből talán épp a legrosszabb pillanatban. Jobb lesz, ha nyíltan állítanak be a kutyácskával. Lehet ugyan, hogy dorgálást kapnak; de utoljára talán mégis megtarthatják a kis állatot.

— Csak édes apánk otthon volna, sóhajtot Petike.

Mert Gergely Tamás, az apjok, aki keveset volt otthon a gyermekeivel, inkább engedett kéréseiknek.

Marika fölvette a kis ebet, a kötényébe takarta és a testvére mögött lépegetett. Félénken, dobogó szívvel értek a ház elé. Gergelyné a ház előtt ült és a férje ruháját foltozta, míg mellette a férje a fejszéit fente. Bár Marika hátul kullogott és kötényével majd nem teljesen betakarta a kutyát, anyjok mégis rögtön észre vette.

— Mit hurrzoltok ide? kiáltott szigoruan.

Az apa is oda fordult.

— Kis kutya! mondá. Épp szükségünk is van jó ház-őrző ebre.

— Persze! Szükségünk! Mint ha annak nem köllene enni is adni! Mikor a kenyér olyan drága.

Gergelyné mindig rendkívül drágának találta a kenyeret. A gyermekek lecsügesztett fejjel álltak ott és hallgattak.

— Hol találtátok? kérdezte az anyjok.

— Az erdőben, felelte Petike. Olyan éhes volt szegényke!

— Vannak gyermekek is, akik éheznek, mondá Gergelyné.

Marika a szemeit törülgette.

— Ne sirj no, kis lányom, vigasztalta a favágó. Anyátok nem érti azt olyan komolyan.

Marika zokogni kezdett.

— Eredj anyjuk, szólt Gergely. Hagyd meg nekik a kutyácskájokat. Nem is valami nagy állat.

— Majd megnő és . . . no de nem bánom, tartsátok meg, ha az apátok is úgy akarja.

A gyermekek örvendezve ugrottak az anyjok nyakába. Azután a kutyácskájokkal a ház mögött telepedtek le és nevet kerestek neki.

— Legyen Szultán vagy Nero, mint a gróf ur kutyája, aki néha itt vadászgat, ajánlotta Marika.

— Nem, felelt Petike, az nagyon uras név ilyen szegény kutyának.

Hosszu tanakodás után végre is a legeslegközöséesebb Bodri névben állapodtak meg.

Gyönyörű nagy kutya lett Bodriból és, bár nagyon jó étvágya volt, még Gergelyné is úgy megszerette, hogy nem sajnálta tőle az enni-valót. Igaz, tudta is Bodri, kinek mivel nyerheti meg a kedvét. Elfogott egy rókát, mely már sokszor megdézsmálta a tyuk-ólat; egzercézerezott, akár egy vén katoná, sóprünyéllel a lábai közt, pipával a szájában. Gergely, aki valamikor katona volt, tanította meg rá vasárnapi napokon. A gyermekeknek ő volt a legjobb pajtásuk, hiven követte őket, akár hová mentek.

Elmult a tavasz, utána a nyár, nyár után az ősz s végre ismét beköszönt a hideg tél és a két testvérnek megint ki kellett járni az erdőre száraz fát szedni.

Egy nagyon hideg napon, mikor szintén fáért indultak, véletlenül megfejtkeztek Bodriról és mikor észre vették, hogy a kutya nincs velök, már nagyon messze jártak, nem térhettek vissza. Az erdő sűrűjébe érve, dologhoz láttak, mint rendesen. Sok galy hevert a földön, a szél sok száraz ágat letördelt.

Fölszedgették a nagyobb darabokat, s meg odább mentek, vigan beszélgetve és vetekedve, ki szed nagyobb csomót össze; végre, a nagy teher alatt elfáradva, megálltak. A hideget nem érezték, inkább még ki is melegedtek a munkában; de elfáradni bizony elfáradtak. Leültek, kiki a maga galy-csomójára.

Csak most jutott eszükbe, hogy körül nézzenek. Nagyon vén fákat láttak, melyek-

nek törzsét borostyán folyta körül. A nagy fák között, melyek távol álltak egymástól, kisebbek, mint ha a nagyobbak gyökeréből nőttek volna ki.

— Petike, nézd csak azt a nagy fát és mellette a kicsit, szólta Marika. Olyan, mint az apa, aki kézen fogja a gyermekét.

Petike, aki már értette a mesterségét, így felelt:

— A nagy fát, ha már vénül, kivágják és a kicsit hagyják nőni, míg az is meg nem vénül. Így aztán az erdő ki nem vesz soha.

— Én nem szeretem nézni, mikor a fát kivágják. Sajnálom, magam sem tudom miért.

— Pedig annak meg köll lenni, felelt a kis fiú határozottan. És mikor vágják, nagyon mulatságos látni, hogy dől le, egész hosszában.

— Neked nincs szived, Peti!

— Te pedig, felelt Petike a vállát vonogatva, oktondi kis leány vagy. De hát tudod-e, hol vagyunk? Én ezt a helyet nem ismerem.

— Én sem. Talán nagyon is messzire jöttünk ide, észre sem vettük. Én az erdőnek ezt a részét még soha sem láttam. Édes anyánk pedig mennyire a lelkünkre kötötte, hogy ne menjünk nagyon messzire.

— Na, ha ide el tudtunk jönni, majd csak vissza is találunk.

— De merről jöttünk? kérdezte Marika, aki félni kezdett.

— Emerről ni, felelte Petike határozottan.

— Nem igen, szólta a leányka. Mikor jöttünk, nem láttam ezt a görbe fát. Pedig bizonyosan észre vettem volna. Én azt hiszem, amarról jöttünk.

— Nem, innen.

— Nem, onnan.

KORAI DICSEKEDÉS.

I.

*Olyan buborékot, mint én,
Senki sem tud fújni.
Megmutatom Iluskának, —
Hogy fog majd bámulni!*

majd édes anyánk? sopánkodott Marika. Jaj Istenem, ha itt veszünk!

— No, csak igyekezzünk, hogy haza találjunk, mondta Petike, ki a világért sem árulta volna el... hogy ő is fél.

Marika leült a galy-csomóra és sirni kezdett. Petikét is nagyon környékezte a pityergés, de hát ő legény, ha még kicsi is, és tudta, hogy férfúnak sirni nem szabad.

Végre is Mariska engedett, mert Petike határozottabban beszélt, ámbátor ő sem tudta biztosabban a dolgát. Vállukra vették a fát, megindultak. De most nem csevegtek, nem nevetgéltek; némán haladtak, félénken nézve körül.

Nem mentek messzire s ime, Mariska megállt. Most már biztosan tudta, hogy nem erre jöttek. Petike most már nem mondott ellent s nehogy még jobban eltévedjenek, vissza tértek a kis tisztásra, ahol az imént pihentek.

— Ejnye no! szólta Petike. Bár csak magunkkal hoztuk volna a Bodrit! Ő soha sem téved el, innen is haza találna.

— Mi lesz itt belőlünk és mit mond

haszn

nevet
kasol
Pe
redt

gatsz
nál
talál

A
hallg
körü
igy s

előtt
vet e
melle
volna
erre

Leg
szün

M
a ké
vedt
fogva
megi

Ej
Peti
a M

ott
mon
hang

S
csön
tes
föl.

tébe
ritot

A
nyir
fark
min
resz
gonc

— Ne sirj no Marikám! Az ugy sem használ semmit.

— Hát az mit használ, ha örömkben nevetünk? zokogta Marika. Ó! Hát ha farkasok törnek ránk?

Petikének erre a gondolatra égnekedt minden haja-szála.

— Ha így visítgatsz, akkor csak annál hamarabb ránk találunk, mondá.

A kis leány elhallgatott. A fiú körül nézett, azután így szólt:

— Ugy rémlik előttem, mint ha jövet e mellett a fatörzs mellett haladtunk volna el. Próbáljunk erre felé szerencsét. Legalább megmelegszünk, ha járunk.

Marika fölkelt és a két szegény eltévedt gyermek kézen fogva egymást, újra megindult.

Egyszerre csak Petike megszorította a Marika kezét.

— Figyelj csak, ott valami mozog, mondta elfojtott hangon.

S az erdő mély csöndjében rettenetes ordítás hangzott föl.

— Farkas! hebegte Marika, egész testében reszketve. Péter sápadtan, össze szorított fogakkal állt elébe, hogy megvédje.

A rettenetes állat csak néhány lépésnyire volt tőlük. Szemei szinte szikráztak, farkával a földet csapkodta s úgy látszott, mindjárt ráveti magát a gyermekekre. Ezek reszketve hunyták be szemüket, s szüleikre gondolva, kiket nem fognak többé látni.

Istennek ajánlották lelköket. Rettegésökben nem hallották a neszt, mely egyre jobban közeledett: gyors léptek zaja, árkon bokron keresztül. Nem hallottak semmit, csak egy második üvöltést, még az előbbinél is borzasztóbbat. A farkas ugrásra készült, de ebben a pillanatban előrontott egy nagy kutya, és torkon ragadta.

A két állat keményen viaskodott. Mind a kettő a földön hempergett, melyet a vérük vörösre festett. Dühös üvöltés, mérges ugatás közt marták, tépték egymást.

A gyermekek, a maguk sorsa felől kissé megnyugodva, kedves kutyájokért reszkettek s térdre rogyva imádkoztak. És nem hiába.

A farkas egy utolsó hörgéssel élettelenül terült el a földön. Bodri hosszan kilógó nyelvvel, tépett füllel, vérző lábbal kis gazdáihoz sietett, kik sirva ölegették, csókolgatták a bátor és hű állatot. Aztán újra megindultak, de most már nem bizonytalanul keresve az utat, hanem Bodrit követve, aki soha sem tévedt el. Sötét estére értek haza aggódó szüleikhez, kik forró hálát adtak Istennek, mikor meghalották, milyen veszedelemből menekültek meg gyermekeik.

Elképzelhetitek, hogy Bodrit ezután menyenyire kényeztette az egész család. Bizony még Gergelynének is ő lett a kedvence.

Francziából *Korányi Silla.*

KORAI DICSEKEDÉS.

II.

Hetykén indul Karcsi és a Buborék — szét pattan! Prüszköl Karcsi: szeme, orra, Szája csupa szappan!

HIBA A SZÁMADÁSBAN.

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

NEHÉZ, roppant nehéz számtani föladványt kapott Tinike. Nagy, nagyon nagy összeadást. No de — esett is hiba fölösen. Csak az a kérdés, hogy ki az oka: Tinike-é vagy pedig az ő maradhatatlan kis cziczája?

Mikor a kisasszony ezt a rettentően nehéz leczkét Tinikének föladta, Tinike rögtön el is akarta készíteni. Tehetett ő róla, hogy a cziczuskája véletlenül szintén ott volt a szobában? Igaz, nem zavarta, elégedetten dorombolva szunyókált a diván sarkában; de jó barátoknak mindenben osztozniok kell, tehát ugy-e bizony rendjén volt, hogy Tinike az ölébe vette a cziczát és így szólt:

— Most ezt a nagy számadást fogjuk megcsinálni cziczuskám. Meglátom mit tudsz?

Mi türes-tagadás, a cziczuska nem igen tudott segíteni ebben a nagy munkában. Egyszer-másszor, amint Tinike a számokat írta, a cziczuska oda-oda kapott a lábacs-kájával. Bizonyosan azt akarta értésül adni, hogy hibás számot írt Tinike; de hát miért nem karmolta oda a helyes számot?

A feladvány nagyon hamar elkészült s ekkor vigan játszadoztak, mignem belépett a kisasszony. Megnézte a számadást és megcsóválta a fejét.

— Egészen rossz, csupa hiba. Csináld újra, kedvesem, a cziczának pedig hagyj békét, amíg dolgoz van. A leczke ideje nem játékra való. Láss hozzá szaporán és figyelmesen, mert ha másodszer is hibát találok benne, akkor... no, akkor hiba lesz!

A kisasszony távozott. Tinike pedig újra dologhoz látott. Az pedig már csak termé-

szetes, hogy ha a cziczuskával követték el a hibát, hát együtt köll azt ki is igazítaniok.

— Állj ide, cziczus! Tudod-e, hogy hiba van a számadásban? Szégyenled ugy-e? No, most tüstént mutasd meg, hol a hiba? Azt mondod, nem tudod? Ohó! Olyan könnyen nem menekszel. Ide nézz! Mutasd meg a hibát!

A cziczus — hallatlan konokság! — nem mutatta meg.

— Makaeszkodol? Durezaskodol? No, akkor büntetést kapsz. Itt fogsz állni a szégyen-zugoeskában.

Fogta a cziczát és beállította a szégyen-zugoeskába, az az inkább csak próbálgatta, mert az a makranczos jószág iziben el akart onnan szökni. Erővel köllött ott tartani. Aki bünös, lakol. Biz' ugy, cziczus!

És újra nyílt az ajtó, újra belépett a kisasszony.

— Már rendben van a számadásod, Tinikém? kérdé és kezébe vette a táblát. Mit látok? Hiszen semmit sem csináltál... bele sem fogtál, hanem a cziczával játszottál tovább! Ezt a szófogatatlanságot tovább nem türetem. Fél óráig ott fogsz állni a szégyen-zugoeskában, aztán elkészíted a számadást, ozsonnát pedig — no, holnap talán kapsz, ha megérdemled.

És hajh!... ugy lett. A cziczuska, az vigan elfutott a zugoeskából, föl a divánra, ahol újra elszunyókált, míg Tinike — nem borzasztó? — a czicza helyett került oda a szégyen-zugoeskába és meg sem szökhett, mert a kisasszony itt maradt a szobában. Mit tehetett? Sohajtott és megfogadta, hogy a leczkéhez nem hívja többé a cziczát segítségül.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LX. köt. 1-ső számában
közölt koczka-rejtvény megfejtése:

T	E	R	É	Z
E	G	É	R	
R	É	T		
É	R			
Z				

Helyesen fejtették meg: Hollós László, Somogyi Jolán és Jenőke, Eckstein Paula és Béla, Dezsényi Viktor, Löw Lenke, Vámosy Loránt, Zsigmondy Edith, Reisenleitner Mariska, gróf Bethlen György, Szereday János, Nagy Elemér, Kohn Izidor, Orbán Zsuzka, Mariska és Sárika, Háy Irén és Juliska, Sándor Kató, Fried Aranka, Turian Jolán, Garai Ilus, Veress László, Fehér Margitka, Sternberg Mariska, Kohn Gizella, Léway Lili, Vásárhelyi Pali, Fidler Jolánka és Jenőke, Gyóry Sarolta, Bod Pál, Biró testvérek, Spiegel Ella és Andor, Feichtinger Edith, Péterfy Vilma, Istvánffy Miklós, Jurenák Gizi, Horváth Erzsike, Szabó Margit és Béla, Szántó Olga és Ernő, Lengyel Margit és Kálmán, Capréz Bódi és Feri (Nem Fery! F. b.) Szumrák Jenő, Hólek László, ifj. Szász Domokos és Andor, Kazy Péter, Schill László, Brust Ilonka, Kovács Bertuska, ifj. Metzger Ede, Fuchs Zoltán, Furman Lilike, Boros Margit, Geréb Andor, Szontagh Antonia és Kató, Mauthner Ilona és Imre, Hauer Dóra és Ernő, Weisz Felix és Márton, Meskó Barna, Faics Boldizsár, Prager Katinka, Jákó Margit, Marcek Iza, Danilovics János, Kövesi Jenő, Rimanóczy Margitka, Politzer Leo, Altstock Hugó, Ferenczy Margit és Irén, Lasztovicza Erzsike, Kiss Margit, Josipovich Dezső, Szilágyi Ernő, Szinyei-Merse Jenő, Kövesi Ferencz, Rosenfeld Erzsé és Dalma, Schack Anna és Ella, Ágfalvi Endre, Dapsy Klementina, Hajas Zoltán, Fischer Kornél, Herczel Heddy, Pap Lilike, Kain Anna és Pista, Bedő Ilona, Zettl Oszkár, Kilbinger Zoltán, Kornstein Egon, Grosz Jenő, Szakáll Paula, Velics Gabriella és Olga, Materny Rózsika és Margit, Vass Juliska, Müller Ilonka, Hajcsi Rózsá, Zádor Jenő, Poór Erna, Kunetz Józsa, Probstner Arthur és Anatol, Kunváry Györgyi és Ernő, Nagy Ilonka, Dlauhy Mariska és Kornélia (Melytők írása? F. b.), Szentirmai Imre, Schara Szeri, Kalavszky Miklós, Rhédey Zoltán, Gyárfás Erzsike, ifj. Murakózy László, Májay Eugénia, Vidovich Andrea és Ernő, Véghelyi Lajos, Dominigg Ilonka és Erzsike, ifj. Negrutiu F. Emil, Máder Hedvig és Emma, Nicolini Eugénia, Benkő Józsika, Richter Lola, Nagy Edith, Schuh Ilona, Doromby Bandi, Kolos Janka, Kummerer Paula, ifj. Wargha

Gyula, Gábos Friczi, Schwarcz Irén, Gerber Erzi és Klárka, Szentkirályi Gyula, Csatáry Jani, Andreánszky Pisti, Csorba Tivadar, Kelen Laczika, Rieska Laczika, Zaicz Guszti, Jörg Mariska, Sinkovics Clarisse, Eckerdt Zoltán, Csongrádi Attila, Gál Pista és Jenő, Erdős Ella, Kemény Géza, Komlós Magda, Mikó Blanka, Berger Imre, Kovács Eszter, Klárka és György, Bayer Anti, Zorkóczy Atala, Baka Béla, Hirsch Emmy és László, Veress Gizike és Józsika, Záborszky Dezső, Orbán Zsuzka, Mariska és Sárika, Stépán Juliska és Karcsi, Grubits Tinike, Török Gabriella, Trebitsch Károly, Demeter Vilma, Kováts Bella és Géza, Endrei Kálmán, Medveczky Gyurika és Sándorka, Bakó Annuska, Kontur Noémi, Kéthely Feri, Molnár László, Brenner István, Igmándi Tercsi, Katicza és Elek, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Naschitz Gyuri, Splény Adrienne, Stancsa Miczi, Emmike és Gyula, Gulyás István, Kováts Ede, Krisztinkovich Jenny.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Hauer Dóra és Ernő, Pozsonyban*, kiknek a jutalom-könyvet (*»A mesztiz«*, elbeszélések Észak- és Dél-Amerikából, az ifjuság számára írta *Pajeken J. Frigyes*, négy színes képpel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

A »KIS LAP« LIX. köt. 27-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Nagy Ilonka, Berger Jenő, Bohaty Ilona.

— Olvassátok! —

Forgó bácsi tíz parancsolata.

1. Leveled papírosa sima szélü legyen és tiszta.
2. Irkából tépett papírosra levelet ne írj.
3. Levelet be ne porozz, be ne poczázz.
4. Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.
5. Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfejtés, gyűjtés), azt ne küldjed a kiadó-hivatalba.
6. Ami pedig a kiadó-hivatalnak szól (előfizetés, elmaradt számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése) azzal ne fordulj a szerkesztőhöz.
7. Leveled papírosa ne legyen rikoltó színü, se illatos.
8. Csak fekete tentát használj írásra.
9. Ismeretlen s csakis családi körben járatos beczéző nevet ne használj.
10. A szerkesztőségbe intézett levél állandó czime legyen: **Forgó bácsinak, a „Kis Lap” szerkesztőjének.**
Aki e tíz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levélét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik.

F. b.

Balogh Jani. Ha valami ki bírna csábitani a ti kedves falutokba: a szánkázás öröme az a rónán, melyben, bizony panaszosan emlitem meg, gyerek-korom óta nem volt részem. De mikor innen nem szabadulhatok! Szánkázatok hát vigan és szerencsésen forduljatok fel, mindig csak a puha, tiszta hóba! — **Reisenleitner Mariska**, **Goór Krisztina**, **Stern Vilma**. Magam is örvendeznék rajta, ha egyszer tirátok is mosolyogna a szerencse. — **Marek Pista**, **Ványi Misi**, **Schuh Ilus**, **Bojthor Balintka**, **Reichel József**. Mindnyájatokat szeretettel fogadlak a Forgó bácsi zászlaja alá. — **Benkó Jenő**. Úgyesen, vigan beszéled el azt a kis történetkét. Szívesen is közöl-ném, ha az a német kis lány meggyőződésből s nem ijedtében vallotta volna a vadul rátámadó fiu meggyőződését. Az ilyen kierőszakolt szeretetben nincs köszönet. — **Braun Rikárd**. A *b b* miért *baba*? Ez a kettős *b* csak a francziában jelenti a babát (*bébet*.) De hát mi nem vagyunk francziák. Még ha így adod fel, hogy: »cseese franczia baba«, francziául beszélő olvasótársaid közül néhányan tán megfejtették volna. — **Richter Lola**. »Ferikének«, írod, »már foga van«. Tán csak nem az, amelyről a költő jövendölte meg, hogy »jóni fog»? Csak azt kívánom, hogy sohase fájjon neki. — **Rnr I**. Kár öt éves gyermeket írásra fogni. Inkább tudna ilyen korában korcsolyázni. — **Gerber testv**. Szívesen látlak. A rejtvényt besoroztam. — **Boháty Ilona**. Ha kívánod, a »*Kis Lapot*« a nevedre is küldheti a kiadó-hivatal. — **B. néni bogarai**. Majd csak meg leszünk elégedve egymással. A néninek amott feleltem. — **Poór Erna**. A tiedhez hasonló elbeszélés épp most jelent meg az *Eötvös* Károly, e jeles magyar író össze gyűjtött munkáiban. Tán épp ez olvasmány hatása alatt kelt a te leírásod is.

A képrejtvényed már rég megjelent, valamint a másik is. — **Eckstein testv. Halmi Oszkár**. Bátran küldhetitek. Derék, hogy ti, E. testv., már most magyarul leveleztek. — **Rajner testv. Sorát** ejtem. — **Zorkóczy Atala**. Meg fog jelenni. Ha van róla fotografia s hamarost megkaphatnám, a derék Nusit meg is rajzoltatnám. A képrejtvény ellen az a kifogásom, hogy nem szeretem a különféle megcsonkított tárgyak hiány-jeleit. (Némelykor az asztalból nem marad csak egy *b*.) Az ilyeneket csak módjával szabad alkalmazni. — **Politzer Leo**. Az állatkerti tóbul nem ugyan, de közel hozzá fakad fel a föld mélyéből a 40 foknál forróbb artézi víz. Nem lehetetlen azonban, hogy az állatkerti tó vizét a szomszéd hóforrás nem engedi befagyni. A saját rejtvényére a szerző nem küldhet be megfejtést. Ez csak világos. De ez nem von le szorgalmadból semmit; s ha hűségesen küldöd be a többi megfejtést, ezt a te igyekezetetod nyilván tartom. — **W. V.** A kedves megemlékezést szívből viszonzom. — **Szüts Ilus**. Megtért egészséged jó hírével mentül előbb örvendeztess meg. — **Turián Jolán**. A kellemes hirt jól esett olvasnom. — **„A békák.“** Gyenge kísérlet. A varangy különben nem mérges állat, bőr-mirigyének váladékába hasztalan mártogatta be nyilát az őskori vadász. Ha egyébkint nem, nyilával, dárdájával vagy egyéb fegyverével: de a varangy mérgével bizony nem ejtett el vadat. — **Bay testv.** Melyötöké a szép írás? — **Nékám Ervin**. Leírásodból látszik, hogy idővel közölhetőt is fogsz írni. — **„Tíz év múltán.“** Meleg érzés de gyarlócska verselés. A versírásnak, mint akár a nyelvtannak, megvannak a maga szoros szabályai, amelyek ellen nem szabad vétenünk. — **„Csitt!“** sat. Komolyan nem jöhetnek szóba. — **Thury testv.** Nagyon is könnyű. Eszeljetek ki valami erősebbet. — **Káldor Pista**. Már az ilyen írással bátran bemutatkozhatol. Hét éves kis diák nem sok van, aki olyan takaros betűt vessen, mint te. Nagyt nőjj! — **Krply. B.** Az egyik a *Kis Lap* m. heti számában jelent meg. A másik kissé sententiosus. Egyelőre teli a fiók. De szükség esetén is csak elbeszélésről lehet szó. — **N. Endre**. A kézirat egy hétig átvehető. — **Nyirő Dezső**. A szorgalom és tudás nagyobb sikereket mutat fel mint a szerencse. — **Koós Miczike**. Meleg soraid meghatottak. — **Háy testv.** A sok száz levél között bizony megesik, hogy egy-egy elkallódik. De azért ennek nem vallja kárát a szeretet. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Furman János és *Lili Miskolcz*. Régi posta 31. a hozzájuk beküldött képes lev. lapokat örömet viszonzozzák hasonlókkal külön-külön.

